

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂRE nr. 368

din 18 Septembrie 2008

Sub nr. 298/IJ/184/SIJ/20260/2008, Inspecția judiciară a înaintat Secției pentru Judecători a Consiliului Superior al Magistraturii Raportul privind rezultatul verificărilor efectuate la Curtea de Apel Oradea și instanțele arondate.

Analizând conținutul Raportului de control, Secția pentru judecători reține următoarele:

În conformitate cu Hotărârea nr.39 din 7 februarie 2008 a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, s-a dispus efectuarea unui control în perioada 25.02. – 21.03.2008, la Curtea de Apel Oradea și instanțele arondate, pentru a se verifica eficiența managerială și modul de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente de către judecătorii cu funcții de conducere, pentru asigurarea bunei funcționări a instanțelor, ca serviciu public.

Curtea de Apel Oradea are în circumscripție 2 tribunale (Tribunalul Bihor și Tribunalul Satu Mare) și 8 judecătorii (Judecătoria Oradea, Judecătoria Beiuș, Judecătoria Aleșd, Judecătoria Marghita, Judecătoria Salonta, Judecătoria Satu Mare, Judecătoria Carei și Judecătoria Negrești Oaș).

Pe parcursul anului 2007 și în anul 2008, până la data controlului, activitatea Curții de Apel Oradea și a instanțelor arondate, s-a desfășurat în conformitate cu

dispozițiile legale și regulamentare, disfuncțiile constatate fiind determinate de neaplicarea sau de aplicarea necorespunzătoare a prevederilor legale ce reglementează diferite materii, dar și de anumiți factori obiectivi, care se regăsesc la nivelul schemelor de personal incomplete sau în starea materială a instanțelor.

Astfel, existența numărului mare de posturi de execuție vacante este de natură a afecta realizarea în bune condiții a actului de justiție, sub acest aspect reținându-se situația existentă la nivelul Tribunalului Bihor, unde activitatea Secției penale și Secției comerciale și de contencios administrativ este vădit îngreunată de numărul mic de judecători.

Cu toate acestea, la nivelul instanțelor din raza Tribunalului Bihor s-au remarcat eforturile întreprinse atât de conducerea instanțelor, cât și de judecători, pentru eficientizarea activității, în condițiile unei lipse acute de judecători.

În aceeași ordine de idei, și vacantarea funcțiilor de conducere a afectat buna funcționare a instanțelor, deoarece instabilitatea creată prin delegarea succesivă, chiar a mai multor judecători, pe o funcție de conducere nu poate constitui o bază a unui management eficient.

Drept urmare, în cadrul unor instanțe activitatea managerială a fost afectată de lipsa unei conduceri stabile, datorată expirării mandatelor de exercitare a funcțiilor de conducere, situație în care atribuțiile specifice acestor funcții au fost îndeplinite în baza unor delegări, ordine de serviciu, în unele cazuri nefiind desemnată o persoană care să exercite prerogativele respective.

Raportat la volumul de activitate al Curții de Apel Oradea și al instanțelor arondate, s-a apreciat de către Inspekția judiciară că se impune și reanalizarea statului de funcții, pentru suplimentarea numărului de judecători, dar și de personal auxiliar de specialitate.

Referitor la stadiul resurselor materiale s-a constatat că Palatul de Justiție Bihor, clădire în care se desfășoară activitatea Curții de Apel Oradea, este cuprins în programul de restaurare a sediilor de instanțe din administrarea Ministerului Justiției, estimându-se că la finele anului 2008 va avea loc licitarea execuției lucrării de renovare.

Într-o situație asemănătoare se află și Palatul de Justiție din Satu Mare, la data verificărilor fiind în curs de elaborare proiectul de renovare a clădirii.

În ceea ce privește conducerea instanțelor din raza Curții de Apel Oradea se evidențiază calitățile manageriale ale echipei de conducere a Tribunalului Satu Mare (președinte, vicepreședinte, președinți de secții), care dovedește o bună cunoaștere a activității secțiilor și a instanțelor arondate, colaborează foarte bine, adoptând cele mai eficiente măsuri pentru buna funcționare a tribunalului, remarcându-se astfel demersurile întreprinse în vederea soluționării cauzelor mai vechi în care erau dispuse expertize judiciare topografice și încercându-se remedierea problemelor existente în cadrul biroului local de expertize.

Sub aspectul temporizării procedurilor judiciare s-a constatat, la nivelul tuturor instanțelor, o tendință de scădere a numărului cauzelor vechi, deși se mențin motivele care generează prelungirea judecării cu celeritate sau într-un termen rezonabil a cauzelor.

Cu toate că verificările efectuate au evidențiat lipsa unor disfuncționalități majore, instanțele funcționând cu respectarea dispozițiilor din legi și regulamente, s-au constatat și anumite deficiențe.

Astfel, la Judecătoria Oradea și Secția civilă a Tribunalului Bihor, contrar dispozițiilor art. 373³ Cod procedură civilă, investițiile cu formulă executorie se efectuează în baza unei rezoluții, fără a se pronunța o încheiere, reținându-se faptul că se procedează la pronunțarea unei încheieri numai în situația în care cererea de investire este respinsă.

O altă deficiență vizează modul în care se eliberează titlurile executorii emise de instanță, reținându-se faptul că nu se solicită o împuternicire specială, acordată reprezentanților persoanelor juridice în vederea ridicării titlurilor executorii.

De asemenea, s-a constatat, la toate instanțele verificate, că mapele de hotărâri în materie civilă conțin și alte încheieri decât cele prevăzute expres în art. 84 alin. 1 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

De asemenea, în activitatea de punere în executare a amenzilor judiciare aplicate de completul de judecată la unele dintre instanțele aflate în raza Curții de Apel Oradea

(Judecătoria Satu Mare, Judecătoria Negrești Oaș, Secția civilă a Tribunalului Bihor), s-au constatat deficiențe concretizate în neevidențierea tuturor amenzilor judiciare aplicate, neefectuarea sau efectuarea cu întârziere a adreselor de revenire pentru confirmarea executării debitului sau pentru comunicarea codului numeric personal al debitorului.

La Secția civilă a Tribunalului Bihor, Judecătoria Aleșd, Judecătoria Negrești Oaș s-a constatat că decizia de recomunicare a hotărârilor este luată de grefierul de ședință, fără o dispoziție în acest sens din partea judecătorilor care să analizeze îndeplinirea condițiilor necesare luării acestei măsuri.

Totodată, verificările efectuate au evidențiat faptul că la unele instanțe (Secția civilă a Tribunalului Bihor, Judecătoria Oradea, Judecătoria Satu Mare, Judecătoria Marghita) dosarele sunt predate la studiu solicitanților în baza unei cereri verbale, contrar dispozițiilor art. 92 din Regulament.

S-a mai constatat că în condicile de ședință sunt erori de numerotare a hotărârilor, situație care se datorează faptului că fiecare președinte de complet/grefier de ședință numerează hotărârile pronunțate, la finalul ședinței de judecată (Tribunalul Bihor – Secția Comercială, Curtea de Apel Oradea – Secția comercială).

Cu privire la activitatea biroului persoane juridice s-a reținut că registrele speciale cuprinzând asociațiile și fundațiilor constituite în baza Legii nr. 21/1924 nu au fost transmise de către Tribunalul Bihor judecătoriilor arondate, conform art. 84 din O.G. nr. 26/2000, iar evidența asociațiilor și fundațiilor constituite începând cu anul 1990 precum și a modificărilor intervenite în statutul acestora este incompletă (Judecătoriile Salonta, Marghita, Oradea), impunându-se instalarea programului de evidență informatizată a asociațiilor și fundațiilor la nivelul tuturor judecătoriilor, completarea tuturor datelor corespunzătoare și transferarea registrelor privind persoanele juridice constituite anterior anului 2001, de la tribunale la judecătorii.

Au fost constatate situații în care nu s-a procedat la comunicarea copiilor de pe încheieri și a actelor constitutive Ministerului Justiției și organelor financiare, potrivit art. 74 din O.G. nr. 26/2000 (Judecătoriile Marghita, Salonta).

Referitor la utilizarea sistemului informatic în vederea repartizării aleatorii a cauzelor, s-a reținut că la instanțele din raza Tribunalului Bihor și la Curtea de Apel Oradea nu s-a procedat la asocierea tipurilor de termene, iar în unele situații a complexității obiectelor utilizate la nivelul fiecărui instanțe, nefăcându-se aplicarea recomandărilor cuprinse în nota Inspecției Judiciare nr. 2104/IJ/1708/SIJ/2007, însușită de Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii în ședința din data de 08.11.2007 și comunicată tuturor instanțelor judecătorești.

De asemenea, la nivelul altor instanțe (Judecătoria Satu Mare, Tribunalul Satu Mare, Judecătoria Carei), deși au fost atașate din modul de administrare tipuri de termen obiectelor utilizate, nu au fost luate celelalte măsuri cuprinse în recomandările mai sus menționate privitoare la condițiile de modificare a parametrilor de repartizare aleatorie, astfel încât se impune reanalizarea notei anterior menționate, în vederea adoptării măsurilor ce se impun, după consultarea personalului de specialitate.

În ceea ce privește modul de administrare a cauzelor de insolvență, atât la nivelul Tribunalului Satu Mare cât și a Tribunalului Bihor, s-a constatat acordarea unei eficiențe reduse procedurii simplificate, neprocedându-se la stabilirea termenului pentru depunerea raportului prevăzut de art. 54 din Legea nr. 85/2006 și neluându-se măsuri pentru a se urma procedura prevăzută de acest text de lege, cu consecința prelungirii duratei procesului, iar la nivelul Tribunalului Satu Mare s-a reținut neacordarea unor termene succesive pentru continuarea procedurii, potrivit art. 21 din Legea nr. 85/2006.

Cât privește punerea în executare din oficiu a hotărârilor pronunțate la sesizarea Curții de Conturi, în baza Legii nr. 94/1992 și O.U.G. nr. 117/2003, aprobată prin Legea nr. 262/2004, verificările efectuate au pus în evidență faptul că numai la Tribunalul Satu Mare au fost luate măsuri în vederea emiterii ordinelor de executare și ținerii evidențelor corespunzătoare.

Cu ocazia controlului au fost constatate mai multe probleme de practică neunitară, referitor la modul de aplicare a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 85/2006 privind procedura de citare în cadrul procedurii insolvenței (aspecte care diferă substanțial atât între instanțe, cât și în cadrul aceluiași tribunal), modalitatea de

soluționare a cererii de deschidere a procedurii insolvenței, în condițiile în care debitorul nu contestă starea de insolvență, în conformitate cu art.33 al.2 din Legea nr. 85/2006, înregistrarea și evidențierea cererilor de investire cu formulă executorie (care uneori primesc număr distinct de dosar, iar altele sunt menționate sub numărul de dosar în care s-a pronunțat hotărârea ce se solicită a fi investită) - sub acest aspect, semnalându-se o practică neunitară între tribunal și instanțele din raza acestuia, anume la Tribunalul Satu Mare, Judecătoria Satu-Mare, Judecătoria Carei și Judecătoria Negrești Oaș.

În materie penală, s-au constatat situații în care nu au fost luate, încă din timpul judecății, diverse măsuri care s-au repercutat asupra modului de punere în executare a dispozițiilor din hotărâri (inexistența datelor de identificare ale persoanelor; nepronunțarea asupra unor măsuri preventive, inexistența înscrisurilor originale la dosar, neefectuarea comunicărilor scrise către persoanele condamnate cu suspendarea condiționată a executării pedepsei - privind revocarea suspendării în cazul neachitării dispozițiilor civile).

S-au înregistrat unele cazuri în care nu au fost efectuate toate comunicările referitoare la dispozițiile din hotărârile penale către instituțiile, serviciile ori organele prevăzute de lege (centre militare; cazier judiciar; cazier fiscal; institute de evidență; agenții naționale).

De asemenea, nu au fost luate măsuri concrete privind desemnarea judecătorilor care ar trebui să asigure controlul respectării drepturilor și regimului special al minorilor, în conformitate cu art. 160^f alin.5 Cod procedură penală.

Urmare a inexistenței unui institut medical-educativ în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, nu a fost posibilă punerea în executare a măsurilor educative privind minorii, referitoare la internarea acestora într-o astfel de instituție

S-a mai constatat și faptul că dispozițiile executorii nu sunt puse în aplicare în ziua în care hotărârea este definitivă ori devine executorie, ceea ce reclamă, în primul rând, dotarea cu mijloace de comunicare rapidă și asigurarea unui serviciu de permanență.

Astfel, în urma controlului efectuat, se poate concluziona că activitatea în materie penală la Curtea de Apel Oradea și instanțele arondate se desfășoară în parametri corespunzători, lucrările efectuându-se în termene utile, disfuncționalitățile semnalate ori identificate și prezentate în actul de control, în funcție și de specificul fiecărei instanțe, se datorează unor cauze subiective, inerente uneori oricărei practici ori activități curente, dar și unor cauze obiective, care se repercutează asupra modului de realizare a actului de justiție.

Având în vedere deficiențele constatate, pentru remedierea aspectelor reținute în conținutul actului de control, Inspekția judiciară a propus următoarele măsuri:

- structurarea temelor de învățământ profesional astfel încât să se asigure și cunoașterea prevederilor legale aplicabile procedurii de judecată cu consecințe în activitatea de punere în executare a hotărârilor penale;
- efectuarea demersurilor necesare pentru realizarea comunicării urgente de către instanțele de control judiciar a extraselor de pe hotărârile penale ce necesită întocmirea de îndată a lucrărilor de executare la instanța de fond (executare), precum și realizarea lucrărilor ce au caracter executoriu în ziua respectivă. Pentru aceasta, considerăm că se impune dotarea instanțelor cu fax și asigurarea, în consecință, a serviciului de permanență pentru astfel de situații;
- desemnarea, prin ordin de serviciu, de către președinții instanțelor a judecătorilor cu atribuții de asigurare a controlului respectării drepturilor și a regimului special prevăzut de lege pentru minorii arestați preventiv, în conformitate cu art. 160^e alin. 5 din Codul de procedură penală;
- prelucrarea, pe bază de proces-verbal sau referat, de către conducerile instanțelor sau de către judecătorii delegați la compartimentul executări penale a reglementărilor legale cu caracter de noutate, analizându-se de fiecare dată incidența acestora în activitatea de punere în executare a dispozițiilor din hotărârile penale;
- întocmirea registrelor și a celorlalte documente de evidență ale instanței, în materie penală, să se efectueze cu respectarea dispozițiilor din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, dar și a dispozițiilor legilor speciale din domeniile specifice;

- efectuarea, de către Ministerul Justiției, a demersurilor necesare pentru înființarea în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor ori pentru cooperarea cu Ministerul Sănătății, în vederea asigurării aplicării dispozițiilor legale ale art. 105 Cod penal, referitoare la măsura educativă a internării minorului într-un institut medical-educativ.

În contextul arătat, Secția pentru judecatori reține că organizarea este corespunzătoare la nivelul instanțelor din raza Curții de Apel Oradea, întrucât deficiențele constatate nu afectează în esență îndeplinirea actului de justiție și pot fi remediate prin:

- alocarea resurselor materiale necesare efectuării lucrărilor de reparații la Palatul de Justiție din Oradea, precum și la nivelul celorlalte instanțe ce necesită lucrări urgente de reparații și consolidare;

- suplimentarea, conform dispozițiilor legale, a numărului de experți specializați în domeniul topografie, la nivelul celor două tribunale arondate Curții de Apel Oradea;

- coordonarea și supravegherea activității manageriale desfășurată de președinții recent numiți în funcție de către conducerea tribunalului (Judecătorii Salonta, Aleșd și Beiuș);

- controale periodice la toate instanțele arondate și consemnarea rezultatelor în registrul de control al acestora, dată fiind eficiența constatată la alte instanțe a acestor verificări;

- repartizarea echilibrată a atribuțiilor de serviciu ale judecătorilor și personalului auxiliar;

- efectuarea unor controale periodice de către membrii colegiului de conducere pentru verificarea funcționării compartimentelor instanței și consemnarea rezultatelor măsurilor dispuse în registrul de control;

- instruirea corespunzătoare a personalului auxiliar care desfășoară activitatea în cadrul compartimentelor de către judecătorii delegați, pentru a se asigura cunoașterea și respectarea obligațiilor ce le revin, rezultate din Regulament și legislația specifică;

- adoptarea unor măsuri pentru înlăturarea deficiențelor privind modul de întocmire a evidențelor;

- asigurarea stabilității în exercitarea atribuțiilor specifice funcțiilor de conducere în situația posturilor vacante temporar (Judecătoria Aleșd);
- ocuparea posturilor vacante de execuție și de conducere.

Fată de cele expuse, în temeiul art.40 lit. k) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți,

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Aprobă Raportul de control efectuat la Curtea de Apel Oradea și instanțele arondate, având ca obiectiv verificarea directă a eficienței manageriale și modul de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente de către judecătorii cu funcții de conducere, pentru asigurarea bunei funcționări a instanțelor, ca serviciu public.

Art.2 - Comunicarea rezultatului verificărilor către instanțele arondate Curții de Apel Oradea, pentru luarea măsurilor corespunzătoare.

Art.3 - Prezenta Hotărâre cu nr.368/18.09.2008 se comunică Inspecției judiciare, în vederea punerii în aplicare.

Data în București, la data de 18 Septembrie 2008

Președinte,

Judecător Lidia BĂRBULESCU

